

PRZEGLĄD SĄDOWY I ADMINISTRACYJNY.

WŁAŚCICIEL I WYDAWCA DR. ERNEST TILL, ADWOKAT I DOCENT UNIwersYTETU.

Wychodzi we Lwowie każdej środy w objętości 1 do 1½ arkusza druku.

Cena przedpłaty:

we Lwowie: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1 zł. 50 ct. wal. austr. po za Lwowem z przesyłką pocztową: rocznie 7 zł., półrocznie 3 zł. 50 ct., kwartalnie 1 zł. 75 ct. w. a.

w Królestwie Polskiem i Cesarstwie Rosyjskiem: rocznie 8 rs., półrocznie 3 rs., w Księstwie Poznańskiem i Cesarstwie Niemieckiem: rocznie 20 marek, półrocznie 10 m. Numer pojedynczy kosztuje 15 ct.

Redakcyja i Administracyja we Lwowie, ulica Jagiellońska 1. 2. Ekspedycyja miejscowa w księgarni J. Milikowskiego, rynek 1. 34. Prenumeratę przyjmują wszystkie księgarnie w kraju i za granicą. — Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracyja po 3 ct. od wiersza petytowego. Reklamacye uwzględnione być mogą tylko w ciągu 3 tygodni po wydaniu numeru. Listy reklamacyjne, nieopieczutowane, są wolne od opłaty pocztowej.

Rekopisy nieużyte zwraca Redakcyja na żądanie. Artykuły zamieszczone honorowane będą według umowy.

O postępowaniu sądowem w sprawach najmu i dzierżawy.

Przez

JÓZEFA WAWEL-LOUIS.

(Dokończenie).

§. 20.

Pozasądowym wypowiedzieniom najmu lub dzierżawy przyznał ustawodawca (§ 9) tę samą moc i skuteczność prawną, co wypowiedzieniom sądowym; i dla tego konsekwentnie, surowe przepisy poprzedzającego §. zastosował również i do wypowiedzeń pozasądownie uczynionych.

Jedyny wyjątek postanowionym być musiał na ten wypadek, gdyby dołączony do podania egzekucyjnego dokument, poświadczający uskutecznione wypowiedzenie, sporządzonym był prywatnie, a zatem nie miał wymogów dokumentu publicznego, już z góry niosącego zupełny dowód na okoliczności, jakie poświadczają.

W tych wypadkach sprawdzenie autentyczności prywatnego dokumentu przez poprzednie przesłuchanie wystawcy pisma, lub w tenże sam sposób uskutecznić się dające wyjaśnienie dokumentu publicznego, gdyby tenże rozbudzał jakie wątpliwości co do przedmiotu najmu lub dzierżawy, czasu zakończenia umowy ¹¹⁷⁾ itp. — jest sprawą nieodzowną.

§. 21.

Kodeks cywilny, z powodów łatwych do odgadnienia, zezwolił w §. 1098 dzierżawcy i najemcy na poddzierżawienie i podnajęcie przedmiotów wynajętych i wydzierżawionych ¹¹⁸⁾,

¹¹⁷⁾ Z aktu notaryalnego nie wykazywało się, ażeby notaryusz uskuteczniający wypowiedzenie, objaśnił dzierżawcę o możliwości wniesienia zarzutów (§ 10) i dla tego Sądy I. i II. inst., przed dozwoleńiem egzekucyi wyznaczyły termin do przesłuchania stron. — *Ger. Ztg.* Nr. 59 z r. 1874.

¹¹⁸⁾ Zgodnie z tem postanowieniem uznał T. N. pod d. 15 grudnia 1857 l. 9955 Nr. 23 *ks. orz.*, iż dzierżawcy i najemcy

a) jeżeli nie zagraża szkodą właścicielowi, — a b) w kontrakcie najmu i dzierżawy podnajem i poddzierżawa wyraźnie wzbronione nie zostały ¹¹⁹⁾.

Samowładne wytworzenie tego stosunku poddzierżawno-najemnego, bez wiadomości i zezwolenia właściciela przedmiotu wynajętego lub wydzierżawionego, nie wzruszając uprawnień tegoż, wywołać musiało własnym ciężarem pewne skutki prawne jak:

odpowiedzialność dzierżawcy i najemcy za uszkodzenia, jakie przez podnajem lub poddzierżawę w przedmiotach najmu i dzierżawy powstały (§. 1111 k. c.);

odpowiedzialność poddzierżawcy i podnajemcy, własnym i powierzonym majątkiem ruchomym do przedmiotu podnajętego lub poddzierżawionego wniesionym ¹²⁰⁾, za czynsz niezapłacony przez dzierżawcę lub najemcę; — nawet w tym wypadku, gdyby czynsz poddzierżawny lub podnajemny z góry uiszczonym został (§. 1101 k. c.); — i

obowiązek bezwarunkowego ustąpienia i oddania przedmiotu poddzierżawionego i podnajętego w warunkach pierwszym ustępem §. 21 objętych,

służy również prawo zastawu w §. 1101 k. c. określone przeciw poddzierżawiającym i podnajmującym w tym samym rozmiarze, co właścicielom przedmiotów wynajętych i wydzierżawionych.

¹¹⁹⁾ Ustawowe ograniczenia pod względem podnajmowania mieszkań w Wiedniu i w Tryeście, jako nas bliżej nieobchodzące, pomijamy; — a co do dzierżawy prawa polowania nadmienić winniśmy, iż poddzierżawianie, bez zezwolenia władzy administracyjnej stósownie do §. 12 rozp. z d. 15 grudnia 1852 Nr. 257 Dz. u. pań. zostało wzbronione.

¹²⁰⁾ Chciano rozciągnąć ustawowe prawo zastawu właściciela domu i do czynszu, jaki podnajemca miał niścić najemcy, lecz T. N. w orz. z dnia 19 sierpnia 1852 l. 8424 na to nie zezwolił. *Ger. Ztg.* Nr. 75 z r. 1853. — Podobne orzeczenie T. N. z d. 10 września 1863 l. 5971 w *Ger. Halle* Nr. 2 z r. 1864, i z d. 29 kwietnia 1869 l. 2181 w *Prawniku* Nr. 6 z r. 1871, — przeciwnie zaś pod d. 20 października 1869 l. 10196 oparte na §. 449 k. c. i wywodzie, iż komu służy prawo zastawu dla należyłości, o tę należyłość zastawcę pozywać może. — *Ger. Ztg.* Nr. 68 z r. 1870.

w imię panującej zasady: *resoluto jure concedentis, resolvitur jus concessum*.

Inaczej nie mógł postanowić §. 21; — gdyż wykonanie wypowiedzenia, upomnienia lub jakiegokolwiek bądź uchwały sądowej, mogłoby pozostać udaremnione przez zmyślone podstawienie, iż przedmiot wynajęty lub wydzierżawiony znajduje się w posiadaniu poddzierżawcy, podnajemcy lub zgoła osoby trzeciej.

Od tej zbyt surowej zasady, w drugim ustępie §. 21 postanowiony wyjątek, czyni zadość wymaganiom sprawiedliwości i zasługuje na wszelkie uznanie.

Zobowiązuje on bowiem sędziego do wciągnięcia poddzierżawców i podnajemców w obręb sporu¹²¹⁾, do wydania osobnych, ich wprost obowiązujących zarządzeń, uchwał i wyroków, — a tym samym uprawnia go w wypadku, gdyby właściciel o istnieniu osobnej umowy z poddzierżawcą i podnajemcą zamilczał, lub w zmowie z dzierżawcą lub najemcą kroki egzekucyjne na podstawie pierwszego ustępu §. 21 przeciw poddzierżawcom lub podnajemcom przedsięwziął, za przedłożeniem jakiego początkowego dowodu przez pismo na istnienie umowy lub porozumienia z właścicielem, do wstrzymania nakazów lub zakazów wprost lub za złożeniem zabezpieczenia (§. 14 *ad* 2).

Na równi z podnajemcami i poddzierżawcami traktowani być winni zwykli prawonabywcy dzierżawców i najemców¹²²⁾, — jak również sekwestratorowie sądowi, jeżeli prawo najmu lub dzierżawy uległo egzekucyjnej sekwestracji. — Prawo najmu lub dzierżawy, jak już wspominaliśmy, nie jest bowiem prawem czysto-osobowem, lecz osobowo rzeczowem (§. 307 k. c.), a mianowicie prawem do używania rzeczy niezużywalnej, nadanem najemcy lub dzierżawcy przez wynajmującego lub wydzierżawiającego (§§. 1090, 1094 k. c.). — Z uwagi zatem, iż każdy przedmiot będący w obiegu według §. 448 k. c. może być przedmiotem zastawu, dla tego i prawo najmu lub dzierżawy, chociaż nie może być egzekucyjnie sprzedane, uznawane jest za przedmiot egzekucyjnej sekwestracji¹²³⁾, — oczywiście bez naruszenia praw najemców i wydzierżawiających jak również osobistych uprawnień dzierżawców i najemców¹²⁴⁾. — Egzekucyjny sekwestrator jest

¹²¹⁾ Odnośny wypadek praktyczny w *Przegl. sąd.* Nr. 8 z r. 1878.

¹²²⁾ Orz. T. N. z d. 23 października 1883 l. 10565 w *Ger. Halle* Nr. 44 z r. 1884.

¹²³⁾ Orz. T. N. z dnia 21 września 1875 l. 9998 w Nr. 43 *Jur. Bltr.* z r. 1875 i inne. — Sądy wyższe w Krakowie i Lwowie były zdania, iż prawa najmu i dzierżawy jako czysto-osobiste nie mogą być przedmiotem egzek. sekwestracji. — *Prawn.* Nr. 36 z r. 1873.

¹²⁴⁾ Mieszkanie, które używa sam lokator, za jego długi nie może być wzięte w sekwestrację i podnajęte; — lecz można zasekwestrować czynsze za te ubikacje, które podnajęte. — Dr. Pokorny. *Ueber Execution der Miethrechte* w *Not. Ztg.* Nr. 8 z r. 1871.

poniekąd tylko prawnym zastępcą najemcy lub dzierżawcy, występującym w charakterze pełnomocnika, a tym samym niewzruszającym praw właściciela¹²⁵⁾, — i dla tego w odniesieniu do przepisu §. 21 ów narzucony pełnomocnik postawiony być winien w rzędzie podnajemców i poddzierżawców.

§. 22.

Słowa §. 1114 k. c. ogłaszające umowę o najem lub dzierżawę (bez zastrzeżonego wypowiedzenia) za dorozumianie odnowioną wówczas, „jeżeli najemca lub dzierżawca po upływie czasu najmu lub dzierżawy używa rzeczy wydzierżawionej lub z niej użytkuje, a puszczający rzecz w najem lub dzierżawę na to zezwala” — nie miały zakończenia. — Nic sporów na kołowrotku §. 1114 k. c. snuła się też bez końca; bo nikt wytłumaczyć nie umiał, jak długo trwać powinno używanie rzeczy wynajętych lub użytkowanie przedmiotów wydzierżawionych przez dzierżawców i najemców i spokojne przypatrywanie się wspomnianemu używaniu lub użytkowaniu przez właścicieli tychże przedmiotów, ażeby dorozumiane odnowienie kontraktu prawomocnie ustalone zostało.

§. 22 przeciął tę nić i wygłosił *orbi et urbi* owe ustawowe terminy zapewniające renowacją kontraktów najmu i dzierżawy, do których praktyka sądowa dodała objaśnienie, iż ów termin 14 dniowy (ewentualnie 3 lub 8-dniowy) do wniesienia pozwu liczy się nie od dnia zgaśnięcia umowy, lecz od dnia, w którym właściciel przedmiotu wynajętego lub wydzierżawionego dowiedział się, iż dzierżawca lub najemca ze stósunku najmu lub dzierżawy dobrowolnie nie wystąpi¹²⁶⁾.

§. 23.

Umowy, mocą których za sprawowanie gospodarstwa rolnego odbiera się wynagrodzenie w naturze, — czyli innemi słowy, iż osoba ugodzona do prowadzenia gospodarstwa, zamiast czynszu w pieniądzu oddaje właścicielowi gruntu część zebranych płodów, — ogłosił kodeks cywilny w §. 1103 za kontrakt spółki.

¹²⁵⁾ Gdy właściciel przedmiotu wydzierżawionego sądził się być pokrzywdzonym w swych prawach przez wprowadzenie sekwestratora w miejsce dzierżawcy, T. N. orzecz. z d. 14 marca 1876 l. 3008 nie uchylił sekwestracji, lecz odesłał właściciela ze żalami na drogę zwykłego prawa. — *Ger. Ztg.* Nr. 44 z r. 1876.

¹²⁶⁾ Najem kończył się d. 30 kwietnia 1877 r., — a gdy lokator A. w dniu 2 maja 1877 r. nie robił jeszcze przygotowań do opuszczenia mieszkania, spisano z nim protokół, w którym oświadczył, iż się zaraz wyprowadzi, jak tylko nowe mieszkanie dla siebie wyszuka. — Gdy ustne przypomnienie w dniu 18 maja 1877 r. pozew z żądaniem wyrugowania A. — A. twierdził spóźnienie się z pozewem, a tym samym dorozumiane odnowienie umowy na dalszy termin, lecz T. N. orzeczeniem z d. 18 lipca 1878 l. 7948 nie uwzględnił wywodów A. — *Ger. Halle* Nr. 11 z r. 1879.

Ustawa z r. 1858 w §. 23 podniosła podobne umowy do znaczenia kontraktów dzierżawy i dla tego konsekwentnie idąc dalej, zastosować musiała swoje postanowienia dla dzierżaw wydane i do owych kontraktów spółki.

§§. 24 i 25.

Ostatni ustęp §. 25 pozbawił obowiązującą mocą wszystkie w monarchii austr. po dzień 16 listopada 1858 roku wydane szczegółowe ustawy i rozporządzenia urządzające postępowanie w sprawach najmu i dzierżawy; — a zatem i patent z d. 21 września 1792 dołączony do dekretu kanc. nadw. z d. 16 stycznia 1813 Nr. 1024 Zb. u. s. wydany dla m. Lwowa i patent z d. 28 stycznia 1803 r. wydany dla m. Krakowa; — jednakże z wyłączeniem przepisów mających za przedmiot terminy wypowiedzania i opróżniania mieszkań.

O tych dniach i terminach, z czasów dawniejszych przy władzy pozostałych, lub postanowionych później przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie w porozumieniu ze Sądami wyższymi w Krakowie i Lwowie wspominaliśmy w objaśnieniu §§. 2 i 17. — Postanowienia te mnożą się z każdym rokiem od czasu, jak ces. rozporządzenie z d. 27 marca 1869 l. 41 Dz. u. p. upoważniło wspomniane władze do zmieniania poprzednio wydanych przepisów, jak faktycznie co do miast Tarnowa, Rzeszowa, Łańcuta i Głogowa już nastąpiło.

O przywróceniu do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa w procesie cywilnym austriackim.

Napisał

Dr. Maurycy Fierich.

(Ciąg dalszy).

Johanny podnosi różne zarzuty przeciw mocy obowiązującej tego dekretu nadwornego, dla tego, iż nie opiera się na żadnym najwyższym postanowieniu, lecz tylko na uchwale komisji ustawodawczej. Zarzutu tego jednak uwzględnić nie można, albowiem dekret, o którym mowa, zamieszczony jest w Zbiorze ustaw sądowych, nosi nazwę dekretu nadwornego, a z treści jego bynajmniej się nie okazuje, iż jest tylko uchwałą komisji ustawodawczej, nie ma więc powodu kwestyonowania jego mocy obowiązującej, a to tém bardziej w obec d. n. z 29 grudnia 1785 Nr. 509 Zb. u. s.

Wreszcie dodać jeszcze należy, że ustawa sądowa dla Węgier z 16 września 1852 i dla Siedmiogrodu z 3 maja 1852 roku, będąca najwyższym punktem rozwoju naszych ustaw sądowych zna w §. 353 osobną restytucyą: „*gegen das Verschulden des Rechtsfreundes bei Verhandlung der Sache selbst*“, a z przyczyny tej restytucyi podaje w §. 360 „*wenn ein Rechtsfreund entscheidende Thatfachen am gehörigen*

Orte anzuführen, oder in Abrede zu stellen, oder die erforderlichen Beweismittel beizubringen aus Versehen unterlassen hat, und seine Partei dadurch sachfällig geworden ist“.

Postępowanie przy tej restytucyi określają §§. 361 do 365 tej ustawy.

Przywrócenie do pierwotnego stanu terminów i audyencyi, upadłych z winy adwokata, omawia ustawa spółnie z restytucyą *ob terminum lapsum* (§. 354)⁷⁹⁾.

§. 4.

O przywróceniu do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa w procesie cywilnym austriackim w ogólności.

I. W nauce powszechnego procesu cywilnego niemieckiego dziela autorowie wszystkie rodzaje restytucyi na dwa działy według tego, czy restytucya jest skierowaną przeciw wyrokowi, czy też tylko przeciw opuszczeniom lub przeoczeniom w toku postępowania⁸⁰⁾.

W pierwszym przypadku jest restytucya skierowaną przeciw samej treści wyroku jako materialnie niesprawiedliwego, w drugim przypadku zaś jest skierowaną głównie przeciw upływowi terminu prekluzyjnego, (choćby nawet później zapadł wyrok zaoczny)⁸¹⁾, i w ogóle jest jej celem uchylenie szkód, powstałych dla strony z powodu przeoczeń lub opuszczeń procesualnych w toku postępowania.

I ustawy austriackie dziela restytucye procesualne na dwa rodzaje według tego, czy celem przywrócenia do pierwotnego stanu jest przywrócenie upłynionego terminu prekluzyjnego lub upadłej audyencyi, czy też restytucya jest skierowaną przeciw wyrokowi (*gegen einen ergangenen Spruch*). (§§. 33 i 372 pow. u. s. §§. 29, 489, 493, 494, 497 z. g. u. s.). Przez restytucyą przeciw wyrokowi rozumieją jednak ustawy austriackie wyłącznie restytucyą *ob noviter reperta*, wykluczoną jest więc restytucya z jakichkolwiek innych powodów, dla których prawo rzymskie, a w ślad za postanowieniami tego prawa także proces powszechny niemiecki dopuszczał restytucyi przeciw wyrokowi.

Oba te rodzaje restytucyi mają dwie cechy wspólne:

a) w obu musi istnieć *laesio* i *justa causa restitutionis*. Przy restytucyi *ob terminum lapsum* jest

⁷⁹⁾ Schuster: *Die Civilprocessordnungen f. d. Königreiche Ungarn, Croatien etc.* str. 684.

⁸⁰⁾ Geusler: w *Arch. f. civ. Prax.* IV, str. 112, Wetzel: *l. c.* str. 697, Schmid: *Handbuch* T. III, str. 532 i 540, Endemann: *deut. Civilpr.* str. 958, Heinzerling: *Restitution* (str. 13) nie trzyma się tego podziału przy omówieniu powodów restytucyi, zachowuje go jednak przy omówieniu postępowania restytucyjnego (str. 184 i nast.).

⁸¹⁾ Por. orz. Tryb. w Monachium z d. 19 września 1836 r. (Seuffert T. I, Nr. 383).

laesio — upływ terminu, a *justa causa* — brak winy strony; przy *restitutio ob noviter reperta* jest zaś *laesio* — wyrok niekorzystny oparty na niedostatecznym materiale procesowym, a *justa causa* — wynalezienie nowych, stanowczych faktów i środków dowodowych, o których strona wprawie nie wiedziała, lub też ich wynaleść nie mogła. Ta ostatnia restytucja jest więc naśladowaniem t. z. „restytucji prawa niemieckiego“⁸²⁾, opierającej się na *Gemein-Bescheid* z 7 lipca 1669 r.).

b) Celem tych restytucji jest wprowadzenie do procesu nowego materiału, niedopuszczalnego według ścisłych zasad postępowania sądowego⁸³⁾.

Ani powszechna ustawa sądowa, ani ustawa sądowa dla zachodniej Galicyi nie wspomina o osobnej restytucji z powodu złego zastępstwa w sporze, jak to już wyżej wykazaliśmy. Dopiero późniejszą, dekrety nadworne, wydane dla objaśnienia postanowień ustaw sądowych, wspominają o odrębnej restytucji z powodu złego zastępstwa. Dla tego też należy do restytucji z powodu złego zastępstwa stosować postanowienia do restytucji procesualnych w ogólności się odnoszące, a mianowicie według tego, czy celem tej restytucji jest przywrócenie upadłego terminu, lub też, czy celem jej jest uzupełnienie materiału procesowego przez wprowadzenie do sporu faktów i środków dowodowych, opuszczonych przez zastępcę, należy do niej stosować albo postanowienia ustaw sądowych i odnoszących dekretów nadwornych o restytucji *ob terminum elapsum*, albo postanowienia tychże ustaw, odnoszące się do restytucji *ob noviter reperta*⁸⁴⁾, o ile nie ma osobnych przepisów, wydanych specjalnie dla restytucji *ob malam defensionem*.

II. Stosując w ten sposób powyższe przepisy, musimy najpierw rozwiązać pytanie, w których przypadkach jest restytucja z powodu złego zastępstwa wykluczona.

1) Restytucja jest środkiem prawnym prawnym nadzwyczajnym, dla tego nie może mieć zastosowania, gdy zwyczajne środki prawne są w stanie usunąć niekorzystne dla strony orzeczenie sądowe.

2) Restytucja jest dalej niedopuszczalną, jeśli ten sam skutek, jaki się zamierza dopiąć za pomocą restytucji, można osiągnąć w drodze osobnego pozwu z tym samym skutkiem; w takim bowiem razie nie ma szkody procesualnej. Okoliczność jednak, iż strona mogłaby żądać w drodze sporu wynagrodzenia strat i szkód, powstałych w skutek złe-

go zastępstwa, od osoby trzeciej lub od swego zastępcy, nie wyklucza przywrócenia do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa (§. 374 powsz. u. s., §. 491 u. s. gal.).

3) Restytucja procesualna jest w ogóle tylko wtedy dopuszczalna, gdy szkoda procesualna powstała z powodu przeoczenia strony lub jej zastępcy, nigdy zaś, gdy niekorzystne orzeczenie zapadło z winy sędziego. Błędy sędziego mogą być usunięte tylko za pomocą rekursu, apelacji lub rewizji, ewentualnie zaskarżenia nieważności, a nigdy za pomocą restytucji⁸⁵⁾.

4) Przywrócenie do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa jest wykluczone, gdy szkoda procesualna powstała z winy strony.

Daléj jest też restytucja wykluczona:

5) w postępowaniu w sprawach drobiazgowych (§. 86 post. drob.), w postępowaniu w sprawach o naruszenie posiadania (§. 16 ces. rozp. z dnia 27 października 1849 r. Nr. 12 Dz. u. p.), w postępowaniu w sprawach o najem lub dzierżawę w przypadkach wymienionych w §§. 6 i 11 ces. rozp. z 16 listopada 1858 r. Nr. 213 Dz. u. p., w postępowaniu w sprawach wekslowych o tyle, o ile dozwole nie restytucji sprzeciwiałoby się postanowieniu §. 23 rozp. min. z d. 25 stycznia 1850 roku Nr. 52 Dz. u. p.;

6) jeśli celem restytucji miałoby być przywrócenie do pierwotnego stanu terminu do wniesienia uciążliwości apelacyjnych lub rewizyjnych, lub też terminu do wniesienia obrony apelacyjnej, lub rewizyjnej (§. 489 u. s. gal., d. n. z 15 stycznia 1877 r. Nr. 623 Zb. u. s.⁸⁶⁾); wreszcie

7) jeśli prawo, dla którego obrony restytucja ma być uzyskana, już przedawniało.

III. Sporné jest w procesie austriackim pytanie, czy przywrócenie do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa jest dopuszczalném tylko wtedy, gdy stronę zastępował adwokat, czy też zastępstwo przez adwokata nie jest niezbędnym warunkiem tej restytucji, a więc, czy jest możliwą restytucja z powodu złego zastępstwa przez jakiegokolwiek dopuszczalnego zastępcę w procesie.
(C. d. n.)

⁸⁵⁾ Dla tego też jest niedopuszczalném przywrócenie do pierwotnego stanu, jeśli szkoda procesualna powstała z powodu złej manudukcji sędziego. (O. N. T. z 4 listopada 1873 r. Nr. 5119 G. U. W.).

⁸⁶⁾ Podanie strony o przywrócenie do pierwotnego stanu terminu do wniesienia obrony apelacyjnej, winno być *a limine* odrzucone (O. N. T. z 21 września 1870 r. Nr. 3882 G. U. W. i z dnia 9 kwietnia 1873 r. Nr. 4935 G. U. W.). Jeśli jednak ktoś uzyskał w postępowaniu następną restytucją terminu do zgłoszenia apelacji i apelacją w restytuowanym terminie zgłosił, natenczas winien być na skutek takiego zgłoszenia wyznaczonym termin do wniesienia uciążliwości apelacyjnych (§. 337 u. s. z. g.) bez względu na §. 489 tej nst. (O. N. T. z 5 marca 1878 Nr. 6866 G. U. W.).

⁸²⁾ Heinzerling: *Restitution* §. 45.

⁸³⁾ Heinzerling: §. 4.

⁸⁴⁾ Dla tego przytaczam w dalszym ciągu rozprawy nie tylko orzeczenia c. k. najw. Trybunału (O. N. T.) zapadłe w sporach restytucyjnych *ob malam defensionem*, lecz także orzeczenia zapadłe w sporach restytucyjnych *ob terminum elapsum* i *ob noviter reperta*, jeśli zawierają zasady prawne, odnoszące się także do restytucji *ob malam defensionem*. —

Praktyka sądowa.

Celem usprawiedliwienia hipotecznego ostrzeżenia należytości prawnej, Władza skarbową obowiązana jest wykazać wykonalność, a nie prawomocność nakazu zapłaty.

Jan W. właściciel realności X. w Krakowie, ożenił się z Eleonorą W. warszawianką; — a gdy po trzydziestoletnim pożyciu małżeńskim zmarła, zapomniał podać do inwentarza majątku spadkowego, iż posiadała na własność pewne sumy pieniężne, na realnościach w Warszawie hipotecznie ubezpieczone.

Dopiero po śmierci Jana W., przyznaniu jego spadku Bolesławowi W. i przepisaniu tytułu własności realności X. na rzecz ostatniego, dowiedziała się Władza skarbową o przewinieniu Jana W. i należytość skarbową z tego tytułu na złr. 1367 obliczoną, na realności X. ubezpieczyć zapragnęła.

Sąd krajowy w Krakowie odmówił zabezpieczenia z odwołaniem się do przepisu §. 60 ustawy z dnia 9 lutego 1850 i §. 23 lit. c) ust. hyp., — lecz Sąd wyższy zezwolił na ostrzeżenie prawa zastawu dla wspomnianej należytości skarbowej; — z uwagi na przepisy §§. 57, 73 a względnie §. 68 ust. z d. 9 lutego 1850 i dekret kanc. nadw. z dnia 24 paźd. 1806 Nr. 789 Zb. u. s.

W rekursie rewizyjnym odwoływał się Bolesław W. do przepisu §. 60 ust. stępl. przez Sąd krajowy należytość uwzględnionego; — albowiem nakaz zapłacenia należytości w kwocie złr. 1367 osobie do zapłaty prawnie zobowiązanej dotychczas nawet doręczonym nie został.

C. k. Trybunał najwyższy zatwierdził jednak orzeczenie Sądu wyższego; — albowiem w obecnym wypadku rozchodzi się nie o zapłacenie należytości, lecz o jej zabezpieczenie, i dla tego podobne zabezpieczenie stosownie do przepisów dekretu kanc. nadw. z d. 24 paźd. 1806 l. 789 Zb. u. s. i §. 38 lit. c) ust. hyp., na żądanie władzy publicznej, w interesie praw Skarbu państwa i z urzędu dozwolić należało; tém więcéj, iż z przepisu §. 72 ust. stępl. wypowiadającego zdanie, że należytość skarbową ciąży na przedmiocie zmieniającym właściciela, nie wynika jeszcze, ażeby zabezpieczenie na innym majątku zobowiązanego nie mogło być żądaniem i udzieleniem (§. 57 alinea 4, ust. stępl.).

(Orzecz. c. k. Tryb. najwyższego z d. 5 czerwca 1883 l. 6604).

Gdy Władza skarbową doręczyła nakaz zapłacenia należytości w kwocie złr. 1367 do rąk Bolesława W. jako spadkobiercy Jana W., uważała czynności doręczenia za akt usprawiedliwienia uzyskanego hipotecznego ostrzeżenia i na jej żądanie c. k. Sąd krajowy w Krakowie poprzednie ostrzeżenie prawa zastawu na realności X. zamienił na intabulację tegoż prawa.

Sąd wyższy zmienił uchwałę Sądu krajowego i nie dozwolił zamiany ostrzeżenia na intabulację; — z uwagi, iż Bolesław W. przeciw doręczonemu nakazowi zapłaty wniósł rekurs do wyższych Władz skarbowych,

który dotychczas załatwiony nie został, — a przepis §. 33 lit. c) ust. hyp. ocenia nakazy płatnicze podług przepisów postępowania egzekucyjno-sądowego, zaś przepisy §§. 60 i 78 ustawy o należytościach stęplowych z d. 9 lutego 1850 odnośnie do rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 29 kwietnia 1851 l. 42065 upoważniają Władze skarbowe do zwrotu należytości stępl. w razie pomyślnego wyniku rekursu, — a takiego zastrzeżenia, przy zamianie prenotacji w intabulację, uczynić nie można i dla tego ostrzeżenia za usprawiedliwione według przepisu §. 41 ust. hyp. uważać i zamiany ostrzeżenia w intabulację dozwalać nie można.

C. k. Trybunał najwyższy z mienił jednak uchwałę Sądu wyższego i zatwierdził uchwałę Sądu krajowego; albowiem odpowiada ona w zupełności przepisowi §. 33 lit. c) ust. hyp., według którego nakaz zapłaty należytości prawnej, na podstawie którego intabulacji dozwolić można, nie potrzebuje być prawomocnym według słów i myśli ustawy o postępowaniu sądowym, tj. nieulegającym dalszemu odwołaniu do władz wyższych, lecz potrzebuje być według istniejących ustaw skarbowych tylko wykonalnym. Okoliczność, że nakaz zapłacenia należytości w kwocie złr. 1367 jest wykonalnym, wynika stąd, iż został Bolesławowi W. jako do zapłaty zobowiązanemu doręczonym (§. 60 ust. o nal.), a zażalenie przeciw nakazowi zapłaty wniesione nie może wstrzymywać ściągnięcia należytości (§. 78 téjże ustawy). Jeżeli zatem rozchodzi się o usprawiedliwienie pierwotnie uzyskanej prenotacji, należy również takową w myśl §. 41 lit. b) ust. hyp. uważać za dokonaną.

(Orzeczenie c. k. Tryb. najwyż. z d. 22 stycznia 1885 l. 14552). —s.

Naruszenie zakazu na podstawie §. 10 ustawy z d. 27 paźd. 1849 wydanego jest bez znaczenia, jeżeli powód ze skargą prowizoryalną oddalonym został.

C. k. Sąd powiatowy w Gorlicach dochodząc czynu naruszenia posiadania gruntu przez A. przeciwko B. zaskarżonego, wydał na podstawie §. 10 ustawy z d. 27 paźd. 1849 l. 12 Dz. u. pań. tymczasowy zakaz do B., ażeby aż do rozstrzygnięcia skargi A., pod zagrożeniem kary złr. 50, od wszelkich czynności naruszających posiadanie A. się wstrzymał.

Gdy B. zakazu nie usłuchał, skazanym został pod d. 8 września 1883 na grzywnę w kwocie złr. 50.

W rekursie przedłożył B. prawomocne orzeczenie z d. 7 listopada 1883, mocą którego A. ze skargą prowizoryalną oddalonym i na wynagrodzenie B. kosztów sporu skazanym został. — Sąd wyższy w Krakowie zatwierdził pomimo tego orzeczenie skazujące B. na karę 50 złr. za naruszenie tymczasowego zakazu, — lecz c. k. Trybunał najwyższy z mienił obydwie niższe sądowne uchwały, uwolnił B. od kary i skazał A. na wynagrodzenie kosztów wszystkich trzech instancji w kwocie 25 złr., — z uwagi, iż A. oddalonym został z żądaniem skargi prowizoryalnej, i dla tego tymczasowe zarządzenie nie było usprawiedliwione, skoro się okazało, iż skarga była bezpodstawną, wskutek czego o i o prze-

kroczeniu tymczasowego zarządzenia mowy być nie powinno.

(Orzec. c. k. Tryb. najwyższego z d. 27 stycznia 1885 l. 748). —s.

Repertoryum orzeczeń c. k. Trybunału sprawiedliwości.

Nr. 120.

W sprawie egzekucyjnej A. przeciw B. o zapłatę 767 złr. 70 ct. zarządził pierwszy sędzia na żądanie Sądu polubownego giełdy zbożowej wiedeńskiej wykonanie dozwolonej przez tenże Sąd polubowny egzekucyi i przyjął do wiadomości odnośny protokół zajęcia i oszacowania. Na zażalenie nieważności i rekurs B. Trybunał apelacyjny orzekł nieważność decyzji pierwszej co do egzekucyi mobilarniej i orzekł, że protokołu zajęcia i oszacowania do wiadomości Sądu się nie przyjmuje; pominąwszy bowiem, że nie wykazano, aby strony poddały się wyrokowi Sądu polubownego wspomnianej giełdy, zarządzone wykonanie egzekucyi już dla tego jest nieuzasadnionem w ustawie, ponieważ według §. 365 gal. proc. sąd. Sąd polubowny nigdy nie może się mieszać w dozwoleństwo egzekucyi a ten przepis ustawy przez ustawę o giełdzie z 1 kwietnia 1875 l. 67 dz. u. p. nie jest zmienionym, ponieważ według §. 6 tej ust. giełdy wprawdzie do rozstrzygania sporów z interesów giełdowych uprawnione są ustanawiać Sąd polubowny i także bliższe normy o wykonaniu orzeczeń polubownych, lecz normy te według dalszego wyraźnego przepisu muszą być zgodne z istniejącymi ustawami, §. 55 statutu wied. giełdy zbożowej więc jako sprzeczny z przepisami gal. ustawy sądowej tu jest bezskutecznym.

Na rewizyjny rekrns A. zniósł Tryb. najw. orzeczenie apelacyjne, o ile znosiło pierwszą uchwałę jako nieważną i zmienił resztę tego w ten sposób, iż przywrócił pierwszo-sądową uchwałę.

Powody: Sąd polubowny giełdy zbożowej wiedeńskiej jest według §. 55 statutów na mocy ust. z d. 1 kwietnia 1875 l. 67 Dz. u. p. przez rząd zatwierdzonych uprawniony załatwiać podanie egzekucyjne na podstawie jego wyroku przeciw dłużnikowi będącemu w zwłoce wniesione i udać się do przynależnego Sądu o wykonanie egzekucyi dozwolonej. Nie może być tedy Sąd ten identyfikowany z innymi Sądami polubownymi, którym to prawo nie służy, z tém samem norma §. 365 gal. pr. sąd., wedle którego wykonanie egzekucyi z wyroku polubownego uprzedniego sędziego żądane być ma, nie ma do niego zastosowania, a to tém mniej, ile że rozchodzi się o wyrok polubowny zapadły w okręgu terytoryalnym powsz. procedury sądowej, wedle której dozwoleństwo egzekucyi przez Sąd polubowny według rezolucyi z 31 paźdz. 1785 l. 489 Zb. u. s. nie jest wykluczone, zwłaszcza że kompetencya Sądu dozwalającego ocenianie należy według praw miejsca, gdzie Sąd polubowny ma swoją siedzibę urzędową.

Ztąd wynika, że Sąd wezwany o wykonanie egzekucyi wezwaniu temu według §. 10 normy jur. zadość uczynić musi, skoro jest wykonalną. Wątpliwości wszelkie odpaść muszą, jeśli się zważy, że według §. 6 pow. ust. państw. odwołania od wyroków Sąd polubownego statutom ustanowionego nie są dopuszczalne i że tylko skarga o nieważność wyroku w nieodwołczym terminie 8-dniowym przed zwyczajnym Sądem wyniesioną być może, skarga zaś taka wykonania orzeczenia nie powstrzymuje. Widocznie należy tedy opugnowanie kompetencji Sądu polubownego lub legalności orzeczenia jedynie do postępowania kontradyktoryjnego, skargą o nieważność wdrożonego, ponieważ duchowi ustawy, wymagającej szybkiej i niedającej się powstrzymać egzekucyi sprzeciwiałoby się, czynić zawisłém wykonanie wyroku od tego, aby egzekwent poprzednio kom-

petencją Sądu polubownego i legalność wyroku wykazał, ponieważ powstałaby anomalia, że nawet w tym razie, gdyby wyrok skutkiem zaniechania skargi o nieważność stał się niewzruszalnym, dłużnikowi daną byłaby możność udaremnienia egzekucyi.

Zważywszy więc, że zarządzenie sędziego wezwanego o wykonanie egzekucyi wyroku polubownego, jakoteż samo wykonanie prawnie jest usprawiedliwione, a według tego co przytoczono powody uchwały Trybunału apel. znoszącej zarządzenie wykonania egzekucyi i odmowa przyjęcia do wiadomości aktu egzekucyi są całkiem bezpodstawne — rekursowi rewizyjnemu należało zadość uczynić.

Zarazem uchwalono wpisanie w repertoryum orzeczeń następującej zasady.

Wykonanie egzekucyi, dozwolonej przez giełdowy Sąd polubowny stosownie do statutów w okręgu terytoryalnym powsz. proc. sąd. w myśl ustawy z 1 kwietnia 1875 l. 67 Dz. u. p. ukonstytuowany nie stoi na przeszkodzie §. 365 gal. ust. s.

(Orz. z 10 marca 1885 l. 2526 VI. Senat).

Zapiski literackie.

Ustawa sądowa dla Galicji zachodniej. Opracował M. Koczyński b. prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego Tom II. 1885.

Tom II. zbioru ustaw sądowniczych, wydanego przez zasłużonego i pracowitego p. Michała Koczyńskiego pojawił się obecnie i mieści w sobie ustawy o właściwości sądów, ustrój sądowy, statut sądów cywilnych tudzież procesy szczególne czyli nadzwyczajne. Za te ostatnie szczególnie tudzież uwzględnienie judykatów i najnowszych rozporządzeń winniśmy wdzięczność autorowi, gdyż prócz postępowania w sprawach o naruszenie posiadania (wyd. Wawel-Louisa, nakł. Przegl. sąd. i adm.) dotąd nie posiadamy dobrego przekładu tychże na język polski, — do takich bowiem przekładów wydania dokonano nakładem H. Bodeka we Lwowie, 1872, zaliczyć nie możemy.

Pracę żmudną tłumacza z wszelkiem uznaniem witamy jako cenny nabytek w podręcznej literaturze zbiorów praw, i zalecamy ją publiczności naszej już z tego powodu, iż język przekładu jest pod względem zwrotów czysto polskim i przykład ten zdolny jest przyczynić się w wysokim stopniu do poprawienia naszego codziennego języka biurokratnego, który niestety jak gdyby przeszedł już w krew, i kość naszego sądownictwa, a który popierają lichy przekłady, dotąd w rękach sędziów się znajdujące.

Jednakże właśnie dla tego, że czujemy dobroczynny wpływ przekładów poprawnych na język urzędowy, nie możemy pominąć uwag, które przy przeglądnięciu książki nam się nasunęły. — Poprawność języka polega głównie na zwrotach i składni, odpowiednich duchowi tegoż języka. Pod tym względem książka p. Koczyńskiego czyni zadość najwybredniejszym wymaganiom. Nie sądzimy jednakże, aby do czystości języka mógł się przyczynić zbytni puryzm posuwający się do tworzenia sztucznego nowych wyrazów, zarówno jak nie widzimy zdobyczy dla języka w odświeżaniu starych wyrazów, dawno już wyszłych z użycia, przez społeczeństwo zapomnianych a urosłych wśród odmiennych warunków prawodawczych. Dla tego nie możemy się pogodzić z używaniem np. wyrazów: „opiekalnik (*Schutzgenosse*), odpór (*Gegenschrift*), praworzecstwo, sądztwo, orzecstwo (*Gerichtsbareit*), sęstwo (*Richteramt*), rozstrzyg, powoływ, jawnotność (notoryjność), spornostka (*Bagatelsache*), nieopustna zastroga (*unzulässiger Vorbehalt*), postępek (zamiast „postępowanie“), uśmiercenie sądowe (*Todeserklärung*). O wyrazy te nie chcemy się spierać ze stanowiska etymologicznego, mogą one być po-

prawnie utworzone, — jednakże nikt nie zaprzeczy, że są utworzone lub z dawnych czasów przeniesione sztucznie, a przedewszystkiem, że nie są powszechnie zrozumiałe. To też autor nie często zapuszcza się w nowatorstwa lub archaizmy tego rodzaju, a wolelibyśmy byli, aby ich cakiem był uniknął.

Niekiedy dążenie do zachowania czysto polskiego zwrotu językowego zaprowadza autora zbyt daleko tj. do odstąpienia od tekstu ustawy. I tak np. w ustawie o Trybunale administracyjnym, §. 2 (str. 206) tłumaczy „Tryb. adm. orzeka z a w d y, gdy ktoś mnie ma, że go w prawach jego naruszono....“ Można by sądzić, że już samo mniemanie, iż się jest w prawie naruszonym, wystarczy, aby Tryb. adm. orzekał, gdy tymczasem tekst niemiecki opiewa: *Der Verwalt. Gerichtshof hat in allen Fällen zu erkennen, in denen Jemand.... in seinen Rechten verletzt zu sein behauptet....* W regulaminie Tryb. adm. z 15 sierpnia 1876 l. 95 Dz. u. p. §. 1: *Die Leitung des Verw. Gerichtshofes steht dem Präsidenten.... zu*, tłumaczy p. K. „Trybunałowi admin. przewodniczy prezydent“ — co zdaniem naszym nie oddaje dokładnie myśli tego przepisu. Że prezydent przewodniczy, jest rzeczą naturalną; — inną jest kwestya, kto kieruje sprawami. — Podobnie nie zgodzilibyśmy się na wyrażenie „walne zgromadzenie“ w znaczeniu plenarnego (pełnego) zgromadzenia Trybunału (str. 228), — albo na wyraz „połączone Ministerstwa“ w znaczeniu „*Gesamtministerium*“ (str. 199, 236) — lub „przywrócenie do pierwszego stanu“ zamiast — jak to autor zresztą gdzieś indziej używa: „do stanu poprzedniego“. — Na karb błędu drukarskiego kładziemy tłumaczenie wyrazu „*Competenzconflicte*“ w ust. o Trybunale państwa (nie „państwowym“) — przez „spory o właściwość sądową“ (str. 185), za niewłaściwy zaś uważamy napis II. rozdz., téjże ustawy „Postępowanie trybunalskie“ zamiast „p. przed Trybunałem.

Sądźmy także, że wyraz „praworzecstwo“ jest w każdym razie zbyt obszernym dla oddania wyrazu niemieckiego „*Civilgerichtsbarkeit*“ (str. 108) — a wyraz „wojskowi“ za ciasny w znaczeniu „*die der Militärgerichtsbarkeit unterliegenden Personen*“ (przy rozp. z 31 marca 1855 l. 58 Dz. u. p. str. 97). — Pozwolilibyśmy sobie także zwrócić uwagę p. autora, że przy nowych ustawach należałoby podać także wstęp „Za zgodą obu Izb.... itd.“ — gdyż jest to istotny wymóg ustawy konstytucyjnie ważnej, że tam gdzie autor wstępy podaje, wyrazy w tych wstępach „...*finde ich zu verordnen wie folgt*“: nie należałoby tłumaczyć nieosobiście tj. „zarządza się“, gdyż według konstytucyi istotnie cesarz zarządza za zgodą Izb. Wstępy takie, zwłaszcza w dawniejszych patentach służą często do interpretacji ustawy ze względu na zamiar prawodawczy, tamże wyrażony, dla tego są ważne.

Te uwagi niechaj jednak bynajmniej nie uchybiają sumienną i żmudną pracę autora, który nam dał książkę pożądaną i pożyteczną, nieskażonym germanizmem językiem napisaną, za co mu wdzięczność się należy. *Rr.*

Zapiski bibliograficzne.

Nowe dzieła nadesłane Redakcyi:

Dr. Franciszek Kasperek, O zastępstwie mniejszości w reprezentacjach ludowych. (Osobne odbicie z „Przeglądu Polskiego“). Kraków 1885.

Antoni Wrotnowski, O przyspieszeniu skupu praw propinacyjnych (odbitka z Przeglądu polit. z r. 1885).

Dr. Włodzimierz Demetrykiewicz, Opieka prawna w Austrii dla zabytków sztuki. Ze szczególnem uwzględ-

niem stosunków galicyjskich. Kraków 1885. Nakładem „Nowej Reformy“.

Jan Rudolf Kasperek, Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w król. Galicyi i Łodomeryi z W. Ks. Krakowskiem obowiązujących. Zeszyt XII. — Lwów 1885.

J. A. Hibl, Wybór ustaw i rozporządzeń państw. i kraj. IV. Nowele hypoteczne i katastralne.

V. Ustawy robotnicze. — Lwów 1885. Nakł. J. Mikowskiego (P. Starzyk).

Antoni Okolski, Zasady prawa cywilnego obowiązującego w Król. Polskiem. Warszawa 1884, 1885. Nakład. Bibl. umiej. prawnych.

Prof. Dr. A. Randa, Das Eigenthumsrecht nach öst. Rechte. Lipsk 1884. Nakł. Breitkopfa i Härtla.

Dr. G. Jellinek, und *Dr. Josef Pliverić*, Das rechtliche Verhältniss Kroatiens zu Ungarn. — Agram, 1885. Nakł. księg. L. Hartmana.

Dr. T. Pilat, Referat für den III. öst. Agrartag üb. die Frage: Welche Massnahmen erfordert die gegenw. Lage der Landwirthschaft auf dem Gebiete der Bahn-tarif- und der Zollpolitik. Wiedeń 1885.

Dr. Franz Hofmann, Kritische Studien im römischen Rechte. Eine Festschrift. Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Dr. Krainz, System des österr. Privatrechtes. Herausg. von Dr. L. Pfaff, I. Band. Allgemeiner Theil. Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Dr. L. Pfaff und *Dr. J. Hofmann*, Commentar vom allg. bgl. Gesetzbuch. II. Bd. Lief. 5. — Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Dr. Ludwig Gumplowicz, Grundriss der Sociologie. — Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Dr. Jos. Ludw. Brunstein, Zur Reform des Erfinderrechtes. — Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Militärstrafgesetz über Verbrechen und Vergehen vom 15 Jänner 1855. (Manz'sche Taschenausgabe d. österr. Ges.) — Wiedeń 1885. Nakł. Manza.

Ze Stowarzyszeń.

*Pogadanka Towarzystwa prawniczego lwowskiego**) odbyła się, jak to już w poprzednim numerze donosiliśmy, we Wtorek dnia 12 b. m. Przedmiotem dyskusyi była wywołana judykatem najw. Trybunału zawartym w zbiorze rep. l. 105 kwestya, odkąd ma się liczyć uprzywilejowane trzechlecie, służące podatkom w przypadkach egzekucyjnej sprzedaży nieruchomości. Jak wiadomo praktyka tutejsza liczyła trzechlecie to wstecz od chwili wprowadzenia nabywcy we fizyczne posiadanie nieruchomości; z pomienio-

*) Z pomiędzy licznej drużyny złych duchów, płatających ludziom figle, odznacza się szczególniejszą złośliwością dyabełek nikczemny, zwany drukarskim (*diabolus typographicus*), przesładowający niemiłosiernie wszystkich tych, którzy trudnią się ogłaszaniem słowa za pośrednictwem czernidła drukarskiego. Działa on w sposób niebezpieczny na fantazyą zecera, a tём samém daje się szczególnie w znaki redakcyom pism peryodycznych, które w przypadkach nagłych, gdzie idzie o podanie „wiadomości ostatnich“ nie mają sposobności redagować przeciw zghubnej jego działalności. Dziwoląg, będące wynikiem działalności ziemskiej tego dyabełka, dały nam się uczuć dotkliwie w Nrze 19 na str. 154 w rubryce ze Stowarzyszeń. Zecer także z naszego towarzystwa lwowskiego zrobił towarzystwo *kroackie* (wiersz 8 z dołu 1-sza szp.), z tematu, o którym mówiono, zrobił *termin*, z nabywcy zrobił *nabwęc* (wiersz 7), z §. 1089 u. c. uczynił niemożliwy §. 089 (w. 2). Prosiąc te pomyłki przepraszamy za nie czytelników w imieniu zecera. (Red.)

nego judykatu zaś Ministerstwo Skarbu wywnioskowało, że trzechlecie to liczyć się ma od chwili dokonanej sprzedaży. Do tej kwestyi jeszcze raz wrócić zamierzamy, tu możemy podać zaledwie tylko krótki szkic przebiegu dyskusyi, obszernej i gruntownej. Referent Dr. Stromenger przedłożył sprawozdanie o kwestyi tej liczenie zebranych członkom Towarzystwa w sposób jasny i dokładny, przytaczając treść wspomnianego judykatu, rozporządzenia Ministerstwa i kilka w tymże przedmiocie zapadłych orzeczeń najw. Trybunału z motywami, poczem wywiązała się bardzo zajmująca nad tą kwestyą dyskusya. — P. Dr. Podlewski, zastrzegając się, iż nie przemawia jako prokurator Skarbu lecz jako członek Towarzystwa wyraża swoje osobiste zapatrywanie, oświadczył się za dotychczasową praktyką Sądów galicyjskich, za którą nie tylko słuszność lecz i ustawa przemawia, stanowiąc, że nabywca staje się właścicielem dopiero z chwilą objęcia posiadania. Orzeczenie Ministerstwa da się wytłumaczyć tylko praktyką Sądów niżno-austriackich, wedle której nabywca zaraz po licytacji już na podstawie złożonego wadium zostaje wprowadzony we fizyczne posiadanie co u nas się nie praktykuje. — P. Dr. Kabat zgadzając się w zasadzie z zapatrywaniami powyższymi uważa praktykę tę Sądów niżno-aust. za nader niebezpieczną w obec spekulantów, którzy złożwszy wadium i wszedłszy w posiadanie przedmiotu wyciągną z niego korzyści i chętnie się zrzekną wadium, jeśli kilka lat potrafią wszelkie pożytki pobierać. P. Kabat żałuje, że Izba adwokatów nie uważała za stosowne w kwestyi tej zabrać głos i wnieść memoriał do Ministerstwa. — Zabierali głos jeszcze inni mówcy w pośród których Dr. Dziędzielewicz oświadczył się za praktyką Sądów niżno-austriackich, tj. za oddawaniem przedmiotów nabytych zaraz po licytacji, p. Dr. Lilienfeld zaś objawił zupełnie odrębne zdanie, że chwilą nabycia własności nie jest przy egzekucyjnej sprzedaży chwila objęcia fizycznego posiadania, lecz chwila zanotowania w księdze publ. egzekucyjnej sprzedaży, od której w przypadku prawomocności licytacji nabycie własności liczyć się powinno. — Z powodu spóźnionej pory dalsze obrady odroczone do Wtorku dnia 19 b. m.

Wiadomości urzędowe

od 13 do 20 maja.

(W nawiasie wskazana liczba urzęd. Gazety Lwowskiej)

Mianowania. Praktykant konceptowy c. k. Namiestnictwa Józef Jagoszewski, prowizorycznym konceptystą c. k. Namiestnictwa. — Notaryuszami kandydaci notaryalni: Dr. Leon Reiss ze Lwowa w Olesku; Seweryn Żukowski ze Zbaraża w Bukowsku; Piotr Kuryś z Podhajec w Lutowsku; Ludwik Rzewuski dotychczasowy substytut notaryalny w Krakowcu, w Starem Siole; Konstanty Teliszewski dotychczasowy substytut notaryalny w Rohatynie, w Turce; Jan Błonarowicz z Brodów, w Mikołajowie; Zdzisław Więckowski, dotychczasowy substytut notaryalny w Radziechowie, w témże mieście; Jan Kanty Krupiński dotychczasowy substytut notaryalny w Turce, w Podbużu; Robert Adamski z Birczy, w Baligródzie i Karol Wanick ze Lwowa, w Żydaczowie.

Przeniesienia. Praktykant konceptowy c. k. Namiestnictwa Włodzimierz Albert, z Borszczowa do Cieszanowa. — Konceptysta c. k. Namiestnictwa Józef Jagoszewski z Cieszanowa do Jarosławia.

Z Izby notaryalnych. Notaryusz w Krościenku Jan Wysocki uzyskawszy reskr. Ministerstwa spraw. z 31 grudnia 1884

l. 19345 zezwolenie na przeniesienie się na posadę notaryusza w Mszanie dolnej, zakończył urzędowanie c. k. notaryusza w Krościenku w dniu 14 maja, i objął urząd notaryalny w Mszanie dolnej z dniem 15 maja b. r. (110). — Gustaw Klemensiewicz c. k. notaryusz w Czarnym Dnaju, po wykonaniu w d. 5 maja przysięgi dla notaryusza przepisanej upoważnionym został do objęcia urzędu swego (110).

Upadłości. Spółka Pinkas Pimser i Izak Schulim Teicher w Kołomyi, uchw. S. o. w Kołomyi z 5 maja l. 4072, k. k. radca S. kr. Dr. Bauch, t. z. adw. Dr. Maramorosch, wyb. wyd. 5 czerwca, o godz. 9 przedp., zgł. do 60 dni, likw. 10 lipca o godz. 9 przedp. (108). — Sara Heiber kupcowa w Striju, uchw. S. o. w Samborze z 9 maja l. 5342, k. k. sędzia pow. w Striju Chorzemski, t. z. adw. Dr. Błoński-Biberstein, wyb. wyd. 26 maja ogodz. 10 zrana zgł. do 60 dni, likw. 23 lipca o godz. 10 przedp. (109). — Józef Staszkie wicz w Żywcu, uchw. S. o. w Wadowicach z 11 maja l. 2115, k. k. sędzia pow. w Żywcu Seuchter, t. z. adw. Dr. Bogdani, wyb. wyd. 22 maja o godz. 10 przedp., zgł. do 25 czerwca, likw. 15 lipca o g. 10 przedp. (110).

Uwagi do upadłości. W konkursie Salamona Polstera w Brzeżanach zarz. masy adw. Dr. Schätzel (108). — W konkursie Maryi Gello wój w Krakowie k. k. radca S. kr. Szpora (108). — W konkursie Eliasza Mintzelesa we Lwowie likw. 10 czerwca o g. 10 przedp. (110). — W konkursie Mendla Jamenfelda w Tarnopolu zarz. Jakób Horowitz, zast. Leib Kornbaum (110). — W konkursie Wolfa Jollesa we Lwowie celem sprawdzenia rachunków zarz. masy term. 3 czerwca o godz. 4 pop., (112). — W konkursie Spółki kredytowej w Toporowie k. k. adjunkt sąd. Garwoliński w Złoczowie, zarz. masy Samuel Auerbach, zast. Feiweł Chara (112).

Niewłasnowolności. Nikoła Grydzyn z Niżniowa marn., kur. Michał Grydzyn, ogł. S. p. w Tłumacz z 30 lipca 1884 l. 5523 (108). — Franciszek Morawiec z Cwikowe marn., kur. Józef Magiera, ogł. S. pow. w Dąbrowej z 30 grudnia l. 3986 (108). — Michał Poddniestrzański z Autonowa marn., kur. Wicco Gogol, ogł. S. pow. w Czortkowie z 22 grudnia 1884 l. 15838 (110). — Teresa Chudzikowa z Jankowic marn., kur. Maciej Szymanik, uchw. S. kr. w Krakowie z d. 2 kwietnia l. 18427, ogł. S. pow. w Chrzanowie z d. 17 kwietnia l. 5627 (110). — Iwan Łabaz ze Słowity obłąkany, kur. Michał Kozaczyszyn, ogł. S. pow. w Glinianach z 3 marca l. 4898 (110). — Jędrzej Jamroz z Hyków ad Dębiaki, kur. Mateusz Maryniak, ogł. S. p. w Mielcu z 27 marca l. 2190 (111).

Ogłoszenia prywatne.

W księgarni J. Milikowskiego (P. Starzyk) we Lwowie
są do nabycia:

Hibl J. A., Nowa ustawa przemysłowa. Wydanie II-gie 1 zł. 20 ct. z przesyłką 1 zł. 25 ct.
„ Ustawa o postępowaniu w celu uznania za zmarłego. 40 ct. z przesyłką 45 ct.
„ Sześć ustaw ku ochronie dłużników. 50 ct. z przesyłką 55 ct.
Lipiński L., Ustawa notaryalna z dodaniem wzorów. 2 zł. 80 ct. z przesyłką 2 zł. 90 ct.
Madeyski St., Układanie kontraktów, tom I. 3 zł. 50 ct. z przes. 3 zł. 60 ct.
Rosenblatt dr. J., Wykład austriackiego procesu karnego. tom I. 2 zł. z przees. 2 zł. 10 ct.

Treść: O postępowaniu sądowym w sprawach najmu i dzierżawy przez Józefa Wawel-Louis. — O przywróceniu do pierwotnego stanu z powodu złego zastępstwa w procesie cywilnym austriackim. Napisał Dr. Maurycy Fierich. — Praktyka sądowa. — Zapiski literackie. — Zapiski bibliograficzne. — Ze Stowarzyszeń. — Wiadomości urzędowe. — Ogłoszenia prywatne.